

OSTNÍK

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 415.
Ročník 41.
Prosinec 2012

Rhipsalis pilocarpa Loefgr. - Monatsschr. Kakteenk. 13: 52, 1903.

Z naší činnosti

Na schůzka dne 5.11.2012 mezi nás zavítal vzácný host až Hořic – pan Slávek Fišer. Kdo jej zná, tak ví, že se zabývá pěstováním jihoamerických kaktusů, především rody *Lobivia*, *Echinopsis*, *Mediolobivia*, *Aylosteria*, *Sulkorebutia* a další. Na zahradě má stoly na nožkách, kde kytky mají hodně čerstvého vzduchu, jen proti dešti jsou kryté folií. Nejlepší pěstitelské podmínky, jaké tyto kaktusy potřebují. Několikrát se jel podívat na lokality kaktusů, naposledy navštívil už po několikáté Bolívii. Na přednášku vybral hodně kvetoucích druhů, doplnil zajímavým vyprávěním a zážitky z cest, takže přednáška se všem přítomným líbila. Druhou polovinu cesty promítnul druhý den na schůzi ve Frýdku – Místku, kde se na ni přijelo podívat několik našich členů. Děkujeme přednášejícímu za příjemně strávený večer a snad se příště dočkáme dalšího pokračování.

Obrázky našich členů

Rhipsalis pilocarpa Loefgr.

Příjemným zpestřením sbírky kaktusů, jsou epifytní druhy, které vyplní prostor ve skleníku v závěsných květináčích nebo miskách. Nejčastěji pěstovaný druh v našich sbírkách je *Rhipsalis pilocarpa*. Stonky jsou tenké asi ½ cm, různě dlouhé kolem 10 cm, jsou porostlé četnými drobnými trníky. Stonky se hodně větví a vytváří tak nádherné efektní převislé kytičky, které bohatě kvetou během vegetačního období 2 - 3 x do roka. Květy vyrůstají na konci stonku o průměru asi 2,5 – 3 cm, bílé barvy s různými odstíny. Pěkné jsou i červeně zbarvené plody o velikosti do 1 cm. Pěstování není náročné, v létě hodně vody a teplejší zimování.

Informace

- přednáška 7.1.2013 – Jaroslav Procházka z Brna - okruh *Gymnocalycium bruchii*
- přednáška 4.2.2013 – Roman Štarha - Etiopie 2012
- Schůzky pěstitelů kaktusů a jiných sukulentů s promítáním obrázků a přednáškou se konají **každé první pondělí v měsíci** (mimo letních prázdnin) v 17. hodin, ve **Stanici přírodovědců v Ostravě-Porubě** (Čkalova ulice, u zimního stadionu). Přijďte mezi nás.
- Aktualizované informace najdete na internetových stránkách Klubu: www.pavko.cz/kko
- Informace na naše www stránky zasílejte administrátorovi na e-mail: klouda@iol.cz
- Nové osobní stránky: www.lumirkral.webnode.cz
- Informace týkající se činnosti Klubu kaktusářů v Ostravě i příspěvky do Ostníku zasílejte na adresu předsedy: lumir.kral@seznam.cz

Adresy autorů:

Král Lumír, e-mail: lumir.kral@seznam.cz

MUDr. Plesník Vladimír, e-mail: vplesnik@volny.cz

Ing. Skoumal Vladimír, mobil: 724137021

OSTNÍK

Vydavatel: Klub kaktusářů v Ostravě, prosinec 2012

Šéfredaktor: Lumír Král, O. Synka 1815, 708 00 Ostrava – Poruba, tel.: 605058070.

Objednávky a distribuce: Ing. Skoumal Vladimír, M.Bayera 6038, 708 00 O.-Poruba, mobil: 724137021

Z literatury

Kakteen und andere Sukkulente č. 2 / 2010

Titulní snímek a úvodní osmistránkový článek představuje rod ***Tephrocactus***, který v posledních letech získává stále více pozornosti kaktusářů. Původně patřily tefrokaktusy mezi opuncie, v roce 1868 však Lemaire pro rostliny s šedými články a velkými (2,5 - 9,5 mm) plochými semeny ledvinovitého tvaru „vymyslel“ název, složený z řeckého slova „tephra“ = popel (barva pokožky) a kaktus. V Backebergově Kakteenlexikonu (1970) je uvedeno 81 druhů a 53 variet „tefráků“, jak se jim u nás lidově říká. Různí autoři mají různé názory na to, které rostliny mezi ně patří, nebo zda patří k rodům *Maihueniopsis*, *Tunilla*, *Opuntia* či ještě jiným. Všechny mají tělo složené z kulatých nebo válcových článků, tvoří skupinky až polštáře rostlin z části zasypaných pískem a kamínky. Mohou být téměř beztrnné, ale mohou mít divoce naježené papírnaté či ostré trny. Při kontaktu se zvěří, ptáky, se jich snadno přichycují a odlomenými články, které dobře zakořeňují, se šíří na nová stanoviště. E. Pfendbachová se vypravila do severozápadní části Argentiny a popisuje zážitky z nalezišť tefrokaktusů, které dokládá 20 snímků kvetoucích rostlin, většinou však ze sbírek. Patří k nim např. na titulním snímku úpravný bílý květ se žlutozeleným středem *T. aoracanthus*, něžně růžový květ *T. alexanderi*, sytě žlutý květ *T. weberi*, nebo karmínový květ *T. nigrispinus*.

Deuterocohnia brevispicata, z čeledi broméliov., podčeledi *Pitcairnioideae* s asi 500 druhy, s exotickými (pro kaktusáře) názvy, je sukulentní „bromélie“ Pochází z departmánu Chusquisaca v Bolívii. Článek se týká kvetoucí rostliny, která jako dosud neurčená rostla v Mnichovské botanické zahradě. Obsahuje její popis a informaci, že dobře a rychle roste v propustném substrátu pro kaktusy, potřebuje hodně světla a teplé (10 - 12 °C) zimování. (5 snímků).

Mammillaria yaquensis, krásně kvetoucí druh s výrazným háčkovitým středním trnem, upoutá jak vzhledem, tak háčky snadno se zachycujícími o prsty, oděv, nebo jiné rostliny v blízkosti. (Tak jsem kdysi při návštěvě brněnské sbírky přítele Moučky, vynikajícího znalce háčkovitých mamilárií, k odnoži této rostliny přišel). Početné, poměrně velké (2 cm) narůžovělé květy s tmavším středním proužkem a s nápadně velkou, z květu vyčnívající červenou bliznou s pěti laloky, jsou největší ozdobou této mamilárie. Její kořínky jsou choulostivé na velkou zálivku a na delší pobyt v mokřím substrátu. Doporučuje se proto propustný minerální substrát s malým přídatkem humusu a opatrná zálivka. Krásné vytrnění závisí na dostatku slunce (2 snímky).

Gymnocalycium saglionis (= podle francouzského lovce kaktusů Saglia) bylo popsáno již roku 1847. Má neodnožující, ploše kulovité tělo o Ø 20 - 50 cm a výšce 20 - 40 cm, velmi staré kusy mohou mít tělo i krátce sloupovité. Pokožka je matná, světle i tmavě zelená, šedozelená nebo modrozelená. Osm až 32 (!) žeber, přímo nebo spirálovitě probíhajících, se člení na oblé hrboly. Z areol se šedou vlnou vyrůstá 7 - 15 krajních trnů. Jsou 2 - 4 cm dlouhé, přihnute k tělu, nažloutlé, nahnědlé, hnědočervené až černé, často mají tmavou špičku, staré trny jsou šedé. Středních je 1 - 5, rovné i lehce prohnuté. Květy kolem temene, Ø 3 - 4 cm, urnovitého tvaru, bělorůžové, s bílou čnělkou a bliznou. Roste na velkém území argentinských provincií Jujuy, Salta, Tucuman, Catamarca, La Rioja, ve výškách 600 - 2500 m na kamenitých půdách, volně i pod keři. To je příčina velké variability, vedoucí k popisování „nových druhů“. V létě je v hodné pěstování v pařeništi

s vydatným větráním, nesnáší úpal pod sklem. Substrát lehce kyselý, propustný, s malým přídatkem humusu či jílu. Zimovat v suchu, chladnu a na světle, nesmí zmrznout. Množí se výsevem (2 snímky).

Frailea alexandri byla popsána r. 2006. Má kulaté, později odnožující a krátce sloupovité tělo o Ø 1,5 - 3,0 cm a výšce až 7 cm, s tmavě zelenou pokožkou, při nadbytku slunce až červenou. Asi 15 žeber se člení na malé hrbolky, z areol s bělavou plstí roste 13 - 15 krajních trnů, jsou rovné, zpeřené, nažloutlé, později tmavší, 2 - 4 mm dlouhé, a 2 - 4 střední až 6 mm dlouhé trny. Trychtýřovitý květ 20 - 30 mm dlouhý a široký je žlutý, některé korunní plátky mají červenou špičku. Endemicky roste v Paraguaji, provincie Paraguari, v hlinito-písečných půdách. Potřebuje teplé, přistíněné místo, na výsluní a v horku zastavuje růst. Lehce kyselý substrát by měl být po celou vegetaci navlhlý. Květy se otvírají hlavně při parném, velmi vlhkém počasí, ale i neotevřené květy (kleistogamní), bez sprášení cizím pylem, nasazují plody s klíčovými semeny. Úspěch výsevu je dán co nejčerstvějšími semeny, která rychle klíčí. Zimovat v suchu při 5 - 10 °C. Frailee často napadají svilušky- červený pavouček (2 snímky).

Návštěva severní oblasti ostrova **Madagaskar** uchvátí velkou rozličností zde žijících a rostoucích zvířat a rostlin. V nadmořské výšce 800 - 1475 m leží národní park Montagne d'Ambre se stále zelenými lesy, porůstajícími starou vyhaslou sopku, s jezírky a vodopády. Zde rostou orchideje, kapradiny, vzácné druhy stromů a žijí lemuři, řada ptáků, obojživelníků a plazů. Roste tu i na Madagaskaru jediný druh kaktusů – *Rhipsalis baccifera*. Nížiny kolem sopky tvoří erodované vápencové plošiny, na nichž se nachází sukulentní rostliny z různých rodů. Chráněná oblast „Reservat Ankarana“ o rozloze asi 18.000 hektarů zahrnuje řadu kopců a údolí pokrytých lesem stromů s opadavým listím. Na vápencovém podkladu se daří různým stromům. Jsou ohroženy nadměrným kácením pro výrobu stavebního dříví a dřevěného uhlí. Je to však poslední útočiště mnoha vzácných zvířat i rostlin, včetně orchidejí. Nejvíce obdivované jsou zde prastaré mohutné exempláře bílé kvetoucí *Pachypodium decaryi*, nebo unikátních *Euphorbia pachypodioides* (12 snímků).

Milovníka krásy tvarů a květů kaktusů však těší i sbírka „obyčejných“ kaktusů, bez tak zvaných špeků v podobě dočasně módních rostlin. Vůbec nejvíc radosti má z kvetoucích kusů, které vypěstoval od semínka. Autorka na pěti snímcích předkládá čtenářům úspěšnou kulturu *Parodia saint-pieana*, *Echinopsis mirabilis*, *Escobaria missouriensis* (2x) a *Ferocactus rectispinus*.

Doporučené kaktusy a sukulentní rostliny: ***Astrophytum asterias*, Super Kabuto snow'** (liší se od typu splývavými bílými vločkami, který zakrývají zelenou pokožku. Čistě minerální substrát, opatrná zálivka, suché, nepřilíš chladné zimování. Množí se výsevem); ***Parodia ottonis*, Janousek'** (dříve *Notocactus*, oranžově kvetoucí forma, pojmenovaná po našem notofilovi MUDr. Janouškovi. Daří se ve směsi písku a humusu při pravidelné zálivce. Zimovat při 12 °C, nemá zcela vyschnout. Množí se odnožemi i semeny); ***Coryphantha clavata* subsp. *stipitata*** (má 1 - 4 háčkovité střední trny a téměř bílé 3 cm velké květy. Tělo je zpočátku válcovité se silným řepovitým kořenem. Světlo a teplo, propustný substrát a vyšší kořenáč, vydatná zálivka. V zimě sucho, 4 - 12 °C); ***Rebutia krainziana*, Albifora'** (bohatě kvete bílými květy na dlouhé trubce je-li zimována v suchu při ±6 °C. Zalít až po zřetelném nasazení poupatek, co nejvíce světla, ale nesnáší výsluní. Pravidelná zálivka, minerální substrát s trochou humusu, množí se odnožemi); ***Euphorbia graniticola*** (pochází z Mozambiku, má sukulentní lodyhy o 4 - 6 žebrech tvořící keře až 2 m vysoké. Vyžaduje slunné a teplé místo, od dubna do října pravidelnou zálivku, v zimě sucho a teploty nad 10 °C); ***Peperomia clusiifolia*** (pepřinec ze Střední Ameriky s masitými

opakvečítými listy a drobnými květy, uspořádanými do tvaru klasu. Celoročně teplé a vlhčí stanoviště, teplota v zimě nesmí klesnout pod 12 °C. Množí se od řezky hlav výhonů).

MUDr. Vladimír Plesník

Drobničky

♣ Německá společnost kaktusářů každý rok vybírá některý druh kaktusu za „Kaktus roku“. Pro rok 2010 byl zvolen *Echinopsis eyriesii*, u laiků známý jako „Bauernkaktus - selský kaktus“. V řadě domácností býval a je pěstován na okenním parapetu, nebo v předsíních a ve skleníku. Domovem je v Jižní Americe, od jihu Brazílie po sever Argentiny. Název je složen z řeckého „echinos“ = ježek a „opsis“ = podoba, vzhled. Nastrádání velké zásoby vody mu umožňuje důmyslná stavba stonku: zpočátku kulatý, později sloupovitý tvar má až 18 ostrých žebírek s areolami z nichž roste 12 - 15 trnů. Po nasátí vody se žebra roztahují jako u harmoniky, naopak po vyčerpání vodní zásoby se smršťují. To mu umožňuje přečkat i delší dobu sucha. Největší pozoruhodností je u tohoto echinopsisu jeho květ. Má podobu trubky o délce 20 - 25 cm s korunou okvětních plátků, která má Ø 5 - 10 cm. Botanicky čistý druh kvete bíle, často i narůžověle. Již řadu let je však náhodně i záměrně křížen s odlišně zbarvenými květy jiných kaktusů. Vzniklo tak mimořádně velké množství hybridů, které mají různé formy a barvy květů i těla. Zpravidla se poupata rozvírají pozdě odpoledne, květ je plně rozvinutý v noci, ráno se přivře a po několika následujících nocích se opět otevírá. Některé hybridy mají květy voňavé. Od konce března až do pozdního podzimu se násada květů, zejména u dobře živených a starších rostlin opakuje. Během zimy má být v suchu na bezmrazém stanovišti, dostatek světla i v zimě podporuje květoschopnost. A staříček vždycky říkal: „aby hodně kvetl musí dostat hodně žrádla“. Tím býval kravinec a voda, ve které se oplachovalo syrové maso.

MUDr. Vladimír Plesník

50 let Kroužku kaktusářů v Ostravě - Porubě

Na letošní únorové výroční schůzi jsem vzpomenu dvě důležité výročí, týkající se našich členů především z bývalého porubského Klubu. Promítnul jsem několik starých fotografií z činnosti porubských kaktusářů a doufal jsem, že někdo z dotyčných napíše něco o historii „Porubářů“ do Ostníku. Nestalo se a tak uvádím výběr z Kroniky, kterou jsem měl půjčenou a něco drobného jsme si vybral. Je to už pět let, kdy se sloučily dne 5.2.2007 na výroční schůzi KKO dva Ostravské Kluby v jeden samostatný celek. Letos však uplynulo 50 let od založení Kroužku kaktusářů v Porubě, který odvedl vynikající propagaci kaktusářství na Ostravsku. Stabilní parta dobrých kamarádů pořádala nádherné výstavy, zajímavé přednášky, zájezdy do našich i zahraničních sbírek, kde zvláště vynikla spolupráce s kaktusáři z Dessau. Pojdme si však přečíst výpisky z Kroniky, které o historii řeknou podstatně více:

Koncem roku 1961 dozrála myšlenka několika nadšenců, založit Kroužek kaktusářů v nové městské čtvrti Porubě. Pěstování kaktusů mělo v té době v Československu už pevně zapuštěné kořeny. Československému kaktusářství bylo 40 let. V republice bylo dosud založeno 25 kroužků a zakládání dalších se připravovalo. Kroužek kaktusářů v Praze měl např. 440 členů, kroužek v Ostravě 250 členů. Pěstitelské výsledky přinesly i nejvyšší ocenění. Na "Světové výstavě zahradnictví a květin", která se konala v Erfurtu roku 1961, byla sbírka kaktusů v pavilonu ČSR, podle návrhu Zdeňka Fleischera z Brna, oceněna zlatou medailí. Právě v té době byl dokončen v Porubě Dům kultury pracujících a připravováno zahájení jeho provozu. Při tomto zařízení měly být zakládány i zájmové kroužky. Získáním pevného zázemí a možnosti mít kde se scházet, byla dána příležitost, založit druhý kroužek kaktusářů v městě Ostravě. Příležitosti bylo využito a kroužek založen krátce po zahájení provozu tohoto kulturního domu.

Předsedové Kroužku kaktusářů Cereus při DK OKD v Porubě

Janota Herbert

Tajduš Stanislav

Gela Leopold

Poratzký Miloslav

Ing. Novák Zdeněk

Zavadil Emil

Dne 11.1.1962 se konala za přítomnosti 27 členů a hostů ustavující schůze Kroužku kaktusářů při Domě pracujících v Ostravě - Porubě. Byl dohodnut termín schůzek na každý druhý čtvrtek v měsíci v 18 hodin a byl zvolen první výbor na ve složení:

Předseda: Janota Herbert
Místopředseda: Tajduš Stanislav
Jednatel: Valeček Zdeněk
Hospodář: Ing. Kotala Radim

První přednášky měli např. jednatel z Ostravy př. Zavadil, z Orlové př. L. Otisk, Janota a další. Dne 3.6.1962 se uskutečnil zájezd do sbírek kaktusářů v Odrách. 16 členů zájezdu navštívilo sbírky přátel Štrampacha, Lustiga, Maara, Sabadila a Komínka. I když počasí příliš nepřálo, výlet byl velmi zdařilý. Ve dnech 20. - 22.7.1962 se konal v Praze VII. Sjezd kaktusářů ČSSR, kterého se zúčastnil velký počet delegátů ze všech kroužků v ČSSR a velkým počtem hostů ze zahraničí (např. z Rakouska přijel plný autobus kaktusářů), za porubský kroužek navštívili sjezd jako delegáti přátelé Tajduš, Valeček a Ing. Kotala. Ke sjezdu byla vydána i ročenka.

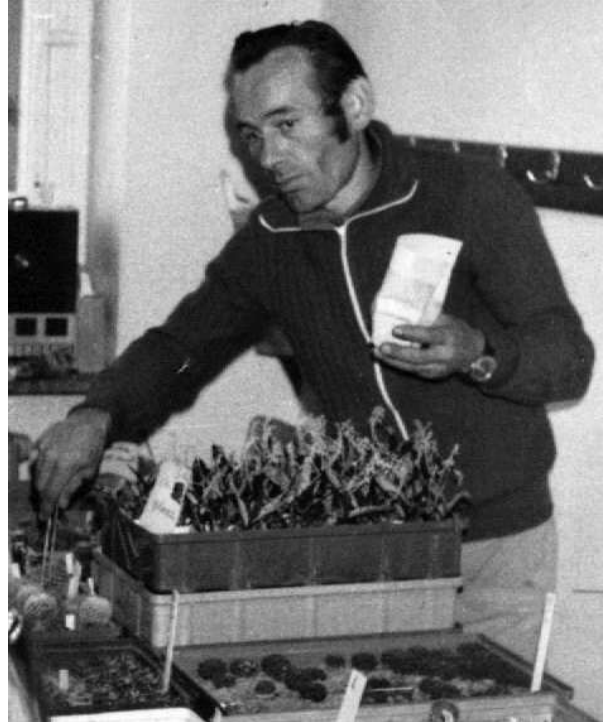
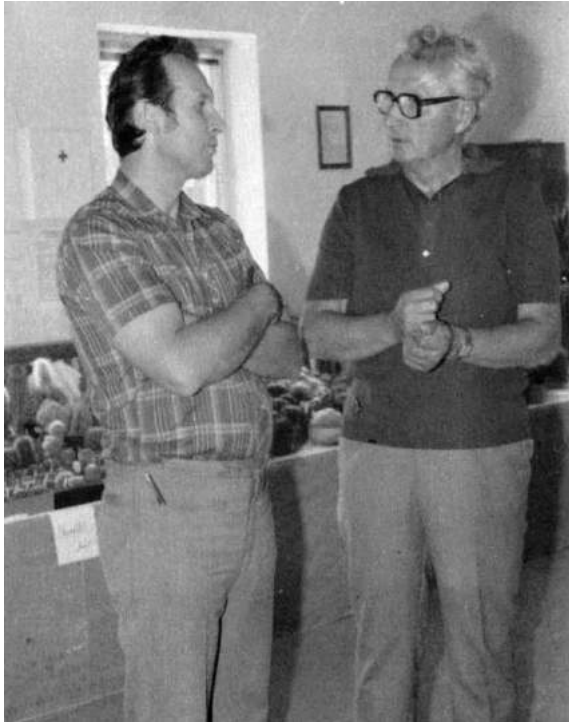
V roce 1964 byl zvolen nový výbor ve složení:

Předseda: Tajduš Stanislav
Místopředseda: Janota Herbert
Jednatel: MUDr. Plesník Vladimír
Hospodář: Ing. Kotala Radim
Člen výboru: Valeček Zdeněk

MUDr. Plesník jako člen porubského kroužku publikuje několik článků ve Věstníku, stává se členem rakouského GÖK a přednáší o kaktusech po celé republice. VIII. Sjezdu kaktusářů dne 25. - 26.1964 v Brně se zúčastnili jako delegáti Ing. Kotala, MUDr. Plesník a př. Janota. Počátkem roku 1965 byl sestaven první seznam členů kroužku v Porubě, jehož počet byl 50 členů.

Zasedání výboru v Pustkovci, zleva: Miloslav Poratzký, Jaroslav Vaněk a Miroslav Přerovský

Obrázky z výstavy kaktusů, zleva: Bedřich Lichý, Ladislav Adámek a Milan Pavel

Výstava kaktusů v DK OKD v Porubě: Zdeněk Mikulík, Jaromír Walter, Josef Martiník a Petr Ritz

V roce 1965 proběhl ve dnech 24. - 25.7. za účasti asi 60 lidí I. sjezd parodiofilů v Liberci, kde byli i porubští kaktusáři. V tomto roce byly zaznamenány i první krádeže kaktusů ve společném skleníku ve Svinově, pěstitelů Grošové, Tajduše a Svobody. Začátkem roku 1965 měl kroužek 50 členů a koncem roku již přes 60 (viz seznam).

Na výroční schůzi 9.2.1966 byl zvolen značně rozšířený výbor v tomto složení:

Předseda: Tajduš Stanislav

Místopředseda: Janota Herbert

Jednatel: MUDr. Plesník Vladimír

Hospodář: Vavrečka Miroslav

Knihovnik: Pavlíková Herta

Distributor časopisu: Ing. Žmolík Jiří

Zapisovatel: Pěgřimočová Anděla

Propagace: Ing. Kotala Radim

Členové výboru: Grošová Ludmila, Žalman Lubomír

Obrázky z výstavy kaktusů, zleva: Jan Novák, Bedřich Lichý, František Frýdl a Jindřich Pospíšil

Zasedání výboru, zleva: Ing. Zdeněk Novák, František Kousalík, Zdeněk Dostál a Miroslav Přerovský

Již v tomto roce v březnu podává jednatel MUDr. Plesník návrh na připojení kroužku Poruba ke kroužku v Ostravě, pro větší možnosti a pestřejší činnost, avšak tento návrh byl většinou zamítnut. IX. Sjezdu kaktusářů v Liberci 22. - 24.7.1966 se zúčastnili př. Kotala, Plesník, Poratzký a Vaněk. Největší výpravou na tomto sjezdu byla výprava z Orlové, která čítala 45 členů. Účast na schůzích kolísá mezi 18-22 členy. Činnost kroužku stagnuje, ubývá členů a znovu se na výroční schůzi 1967 probírá zrušení nebo připojení se k ostravskému kroužku., výbor se zmenšuje na 7 členů: předseda - Janota, jednatel - Žalman, hospodář - Vavrečka, zapisovatel - Pěgřimočová, distributor - Malíková, propagace - Kotala, knihovník - Pavlíková. Stanislav Tajduš byl jmenován ČESTNÝM ČLENEM Kroužku kaktusářů v Porubě. Koncem roku 1967 má kroužek jen 24 členů a v roce 1968 jen 22 členů. V roce 1968 přebírá funkci předsedy př. Gela Leopold. V roce 1968 byl založen Svaz českých kaktusářů, kde ve výboru jsou dva členové z Ostravy (př. Zavadil a Dr. Plesník už jako člen ostravského kroužku). Činnost kroužku stagnuje i v roce 1969, přesto zde vstoupilo několik nových členů, mezi nimi např. pan Lukašík Emil, počet se tak zvyšuje na 26. V tomto roce umírá pan Tajduš.

V roce 1970 proběhl XI. Sjezd Kaktusářů v Gottwaldově (29. - 30.8.1970). Koncem roku 12.11.1970 se konala výroční schůze, na které byl zvolen celkem nově sestavený výbor kroužku v Porubě, který měl zaktivizovat činnost kroužku:

Předseda: Gela Leopold

Místopředseda: Lukašík Emil

Jednatel: Přerovský Miroslav

Knihovník: Kosňovský Zdeněk

Hospodář: Svoboda Zdeněk

Člen výboru: Mikulík Zdeněk

Revizní komise: Hamada Milan, Foldyna Oldřich, Stoklásek Alexandr

V prosinci tohoto roku se do kroužku přihlásil dřívější předseda kroužku v Ostravě pan Emil Zavadil, který se přestěhoval do Poruby. Hned začátkem roku 1971 byl kooptován do výboru kroužku, aby byly využity jeho organizační schopnosti. Sjezdu delegátů v Jihlavě se zúčastnili př. Lukašík a Zavadil. V říjnu umírá dlouholetý člen výboru Ing. Kotala Radim. 17. - 18.6.1972 se konal v Praze XII. Sjezd kaktusářů ČSSR, kterého se zúčastnili přátelé Mikulík Přerovský a Zavadil. 5. - 8.10.1972 se konala první výstava kaktusů a sukulentů Kroužku kaktusářů DK OKD v Porubě, kterou navštívilo asi 500 návštěvníků. V listopadu 1972 vychází první číslo porubského Zpravodaje, kde v redakční radě zasedli: př. Lukašík Emil, Mikulík Zdeněk a Zavadil Emil. Následně vychází asi 11 čísel tohoto Zpravodaje. 26.5.1973 se uskutečnil autobusový zájezd do Květeny Opava a Arboreta v Nových Dvorech, kterého se zúčastnilo 46 členů. Ve dnech 6. - 9.9.1973 se uskutečnila II. výstava kaktusů při stejné návštěvnosti jako loni. Své rostliny vystavovali př. Pavel, Gela, Charvát, Vaněk, Hrabovský, Mikulík a Přerovský. Členská základna se po předchozích výstavách poněkud zvyšuje a ke konci roku 1973 má Kroužek 70 členů. 13. - 18.8.1974 se uskutečnila III. výstava kaktusů v DK OKD v Porubě, kde bylo vystaveno 2132 rostlin od 7 našich vystavovatelů. V tropických vedrech přišlo jen 202 platících návštěvníků. Zato o rok později navštívilo výstavu ve dnech 31.8 - 4.9.1975 přes 1300 návštěvníků. Po úspěšné výstavě se poprvé počet členů Kroužku od založení vyšplhal na 100.

Dne 3. a 4.4.1976 se uskutečnila první cesta za sbírkami kaktusů do Brna, kde byli navštíveni sbírky př. Pechánka, Hlineckého, Harašty, Hraběte, Moučky, Straky a Nechvátala. V sobotu večer proběhla přednáška pana Waltra Rausche, který se vrátil ze své cesty po Bolívii. Pro 4 účastníky výletu (Poratzký, Přerovský, Pavel, Grym), to

byl fantastický zážitek. Ve dnech 29.5. - 8.6.1976 se uskutečnila Mezinárodní výstava kaktusů v polském Chořově, kde se svou kolekcí rostlin se zúčastnil náš člen Milan Pavel, který získal I. místo s medailí za *Mammillaria plumosa*. Několik členů se cestoval na výstavu autobusovým zájezdem s ostravským Kroužkem.

V roce 1977 slaví Kroužek kaktusářů DK OKD v Porubě 15 let svého trvání. Při slavnostní schůzi předalo vedení DK OKD př. Přerovskému a Zavadilovi věcné ceny. Dne 9.2.1977 bylo oznámeno Ústřednímu výboru SČK zrušení Svazu. Následně bylo zahájeno jednání o přičlenění k ČOZS, jen tak mohlo být zachováno vydávání časopisu KAKTUSY. V dubnu 1977 vychází poslední 11 číslo našeho Zpravodaje. Ve dnech 12. - 14.5.1977 se uskutečnil autobusový zájezd do NDR, na výstavu do družební organizace Görlitz, kterého se zúčastnilo 40 členů. Kromě jiného byli navštíveny i Botanická zahrada v Liberci, sbírky p. Haudeho v Jänkendorfu, Wagnera a Stenzla z Görlitz. I v tomto roce proběhla výstava kaktusů.

Roku 1978 vstupuje kroužek do ČOZS. Kroužek kaktusářů v Porubě jmenuje přítele Emila Zavadila Čestným předsedou kroužku za jeho zásluhy o rozvoj kaktusářství v této městské části, městě, kraji a celé ČSSR. V tomto roce proběhly znovu zájezdy do brněnských sbírek a 4 osobní automobily do NDR. Znovu je navrženo sloučení obou ostravských kroužků, avšak návrh nebyl přijat. Tento návrh se projednával i o rok později r.1979 i tentokrát byl znovu zamítnut. Dne 10.5.1979 umírá ve věku 68 let př. Josef Hrabovský z Jistebníku, který působil v kroužku od roku 1968.

Miloslav Poratzký, Alois Maciáš, Věra Mikušová a Miroslav Přerovský u oslavy Aloise Maciáše

V tuto dobu Kroužek začíná sestavovat diasérie zaměřené na různé rody, které jsou pravidelně obnovovány novými snímky i v dalších letech. Pořádají se pravidelné výstavy, zájezdy do sbírek kaktusářů a přátelské večírky s manželkami, první začal 23.1.1981. V tomto roce vzniká nový kontakt s přátelskou organizací v Dessau v NDR. K 20 výročí činnosti DK OKD roku 1982, bylo Kroužku kaktusářů předáno Čestné uznání. Pan Emil Zavadil se dožívá 75 let. V Praze se uskutečnil 1. Celostátní seminář Kaktusy 82, kterého se účastnili př. Gross, Poratzký a Přerovský. Ve dnech 23. - 28.9.1982 odcestovala delegace ve složení př. Poratzký, Přerovský, Mikulík Petr, a Vaněk do NDR k družební organizaci v Dessau. V roce 1982 měla naše ZO 81 členů. Dne 19.2.1983 přijeli dva přátelé z NDR (Lothar Blaue a Hartmut Kellner) oplátit návštěvu z loňského roku. Ke konci roku 1983 má ZO ČZS Klubu kaktusářů při DK OKD celkem 74 členů.

2. celostátního semináře v Brně se 1. - 2.9.1984 se z našeho Klubu zúčastnili př. Kousalík, Přerovský, Maciáš, Vaněk, Novák, Frýdl, Lisník, Martiník, Mikušová, Pospíšil, Poratzký, Pospíšilová a Vaňková.

Dne 20.1.1986 umřel známý pěstitel kaktusů a náš bývalý místopředseda př. Jan Novák z Hrabyně. Ve dnech 13. - 15.6.1986 proběhlo setkání gymnofilů v Dobřínsku za účasti některých našich členů (Přerovský, Poratzký, Pospíšil, Vaněk), celkem se na setkání sešlo asi 230 účastníků. Dne 2.7.1986 umřel ve věku 79 let náš Čestný předseda pan Emil Zavadil, který pro náš kroužek vykonal mnoho práce. Dne 13.10.1986 umřel mladý a nadějný kaktusář ve věku 26 let dr. Petr Mikulík, který se jen nedávno předtím oženil.

I když se počet členů po roce 1989 značně snížil, Klub kaktusářů v Porubě pokračuje ve své bohaté činnosti až do těchto dnů. Každoročně pořádá koncem června výstavu kaktusů, zájezdy do sbírek, společenské posezení s manželkami a další akce. V posledních letech byly znovu předneseny návrhy na sloučení s Klubem kaktusářů v Ostravě, avšak tyto byly znovu zamítnuty a Klub kaktusářů v Porubě pracuje i nadále samostatně i když počet členů klesl v roce 1998 na 15 členů.

Tolik o historii z kroniky porubského Klubu. V roce 2006 probíhala celoroční jednání o sloučení dvou ostravských Klubů, které bylo stvrzeno a dokončeno na výroční schůzi KKO dne 5.2.2007. Pro lepší informovanost členů vznikají nové internetové stránky, o které se velmi dobře stará Ing. Pavel Klouda. Kromě pěstitelských úspěchů členů, zde můžeme najít aktuální informace o organizování společných kaktusářských akcí. Děkuje všem členům za dobrou propagaci ostravského kaktusářství nejen u nás, ale i v zahraničí. Důležité jsou však kytičky, pro které vše děláme, tak ať pěkně rostou a bohatě kvetou.

Podle kroniky porubského kroužku údaje zpracoval a obrázky vybral: Lumír Král

Konec světa podle Mayů

Kupovat dárky nebo nekupovat dárky na Vánoční svátky. Bude nebo nebude konec světa, jak se o tom v poslední době stále mluví. To je otázka, kterou bychom se nemuseli zrovna moc zabývat, neboť takových konců světa jsme v posledních letech zažili několik. Tentokrát má být vše jinak. Blíží se den 21. 12. 2012, kdy podle Mayů nastane konec světa. Vše se odvozuje od starobylého kalendáře zaniklé Mayské civilizace, který končí v prosinci 2012 a tím pádem „musí“ být i konec světa. Každý kalendář se dělí na jednotlivá období a čím je cyklus větší, tím větší „hrozí“ nebezpečí zániku světa. Taková situace nastala u nás před pár lety, kdy jsme přecházeli do nového tisíciletí, přesto se konec světa nekonal i když se o něm také mluvilo. Nyní bude ukončen jeden z velkých cyklů mayského kalendáře. Při každém ukončení většího cyklu se odehrávaly rituální obřady, často s lidskými oběťmi, aby utišili nebezpečného boha jménem Bolon Yokte´. Letos v prosinci končí jeden velký cyklus zvaný *baktun*, který odpovídá v mayském kalendáři asi 400 let. Tentokrát končí už třináctý *baktun*, při žádném předešlém přechodu cyklů konec světa nikdy nenastal. Pro zajímavost si můžete jednoduše spočítat, kdy geniální mayský kalendář vznikl, např. v této době nastupuje vládu také první egyptská dynastie. Na závěr článku lze říct, že se nemusíte ničeho bát, žádný konec světa nepřijde, pokud budete dostatečně uctívat svá kaktusová božstva.

KL

Naši jubilanti

Čas nelze zastavit a tak se dříve či později každý dožije svých jubileí. V prosinci se dočkal i náš dlouholetý člen **Ing. Vladimír Skoumal**, který letos slaví 55 let. Vladimíra zná snad každý náš člen, který odebírá nějaký kaktusářský časopis, neboť u nás v Klubu už dlouhá léta zastává svědomitě distributora časopisů. Svoji malou sbírečku má na oknech v paneláku a další část na chalupě, kde pravidelně dojíždí. Druhým velkým koníčkem je včelaření, kterému se rovněž věnuje od mládí na chalupě, kde pomáhal svému otci. Vladimír je rovněž velkým milovníkem přírody a turistiky. Chodí rád na hory, v oblibě má dlouhé pěší túry nebo cyklistické výlety po celé Evropě. Při promítání obrázků našich členů, nám vždy ukáže zajímavá místa, která navštívil, např. ve Středomoří nebo výstup na Mont Blanc.

Náš distributor časopisů Ing. Vladimír Skoumal, vpravo při opravě elektřiny ve skleníku KL 2012

Vladimír je kamarádský milý člověk, který se rád podělí s každým o svých zkušenostech. Při poslední zimní sezóně mi hlídal skleník, když jsem byl mimo republiku. Jednoho mrazivého dne večer přišel a topení bylo vypnuté. Jistič nevydržel zapínání termostatu, ale zkušený kutil si s ním velmi rychle poradil. Když jsem přijel, tak mi říkal, že na další zimu se musí elektrika udělat celá nová s několika jističi. Jak řekl, tak udělal. Já jen čučel a musím jen moc, moc poděkovat. Při této práci jsem se nenápadně vyptával na kaktusářství, především na jeho začátky. Nikdy bych si nezapamatoval jeho zážitek z dětství, natož ho pak dobře napsat. Nakonec jsem našeho oslavence Vladimíra přemluvil, aby to napsal sám, viz hned další příspěvek. Přejeme našemu jubilantovi za všechno, co pro ostravské kaktusáře dělá, do dalších let hodně zdraví, štěstí a pohody, aby se brzy uzdravil po kousnutí klíštětem a jeho kytičky mu daly hodně potěšení svými pestrobarevnými květy. KL

Jak jsem si přisedl ke kaktusům

U nás v rodině začínal s kaktusy koncem padesátých let minulého století můj strýc. Měl takovou krásnou bednu natřenou na zeleno o velikosti asi tak 1 metr x 50 cm s výškou bočnice 15 cm. V rozích měla bedna sloupky, které drželi sklo kolem dokola. V té bedně byly naskládány v květináčích jednotlivé kaktusy, krásně zasypané drcenou červenou cihlou. Ty hliněné pálené květináče byly z venku natřeny zelenou olejovou barvou a na nich byl bílým ozdobným písmem, velkým asi tak 7 mm, napsán rok pořízení a jméno příslušného kaktusu. I když teď, po letech přivřu oči, tak vidím tu řemeslnou nádheru. Z druhů, na které si pamatuji tam byl určitě *Chamaecereus silvestrii*, podle naší babičky „šléšky“. Dále pak bílé až světle růžově kvetoucí *Echinopsis*, asi *chacoana* nebo něco podobného a *E. eyriesii*. Jejich potomky mám dodnes. Potom něco sloupovitého – cereusovitého a něco z drobných aloí. V létě tato bedna – skleníček byla venku na zápraží, v zimě v chladné světnici nebo v podkrovní místnosti. A tady na půdě to všechno začalo.

Byl jsem jako předškolák na hlídání u babičky a šli jsme rozvěsit do podkrovní vyprané prádlo. A já nepozorný couval a couval, narazil a upadl na zadek do té bedny. Ten křik a těch trnů v zadnici si nepřejte zažít. To byl začátek konce strýcovi sbírky. Už ji nikdy tak pěkně neobnovil. Oženil se, odstěhoval do podnájemního bytu. Kaktusy babiččinou zásluhou časem skončili v různých nádobách. Jeden velký *Echinopsis* v dřevěném smaltovaném hrnci a *Chamaecereus* v bedýnce na zeleninovou přísadu. Jako děti jsme tyto dva druhy množili z velkého množství odnoží v našem zeleninovém skleníku. A tak nakonec zůstali jen torza, které někdo z rodiny na podzim odnesl do sklepa a na jaře zase spolu s bramborami vyhodil na zahradu.

Po studiích jsem se dostal za práci do Ostravy a kolega v kanceláři, Vladimír Palonci, byl aktivním kaktusářem a na oknech kanceláře rostlo všelico. A tady se můj zájem o kaktusy asi zase probudil. Jednou na druhý čtvrtek v měsíci mě Vláda vzal do kulturáku na burzu ostravského klubu a já si pořídil první „opravdový“ kaktus *Mammillaria hahniana* a nějaká semena. Ta jsem vysel podle tehdejších zvyklostí do zavařovací sklenice. Nic nevyklíčilo. Od té doby (rok 1985) jsem členem ostravského spolku. Od roku 1990 jsem po Václavu Špokovi převzal distribuci časopisů. V té době byl v klubu odběr časopisu Kaktusy 122 ks za cenu 35,- Kčs za ročník. Ostníku se distribuovalo kolem 140 ks za 20,- Kčs za ročník. Časopisy byly zasílány dalším 58 odběratelům po celém Československu. Ostník pak ještě na N.V.O. odbor kultury Ostrava, Archiv města Ostrava a do Státní vědecké knihovny Olomouc. V té době třeba zdražilo poštovné za dopis z 50 haléřů o 100% na 1,- Kčs. Letos je v klubu odběr časopisu Kaktusy 31 ks, Cactaceae etc. 12 ks, Ostníku 33 ks. Dále je Ostník zasílán už jen 13 odběratelům mimo Ostravu a poštovné za jednu zásilku činí 14,- Kč. A tak to funguje dodnes.

Vladimír Skoumal

PF 2013

Redaktor Ostníku přeje všem čtenářům a spolupracovníkům do Nového roku 2013 především hodně zdraví, štěstí a spokojenosti, kromě jiného také hodně zajímavých a poutavých článků v Ostníku a v neposlední řadě hodně radosti s milovanými kyticemi.

Obsah ročníku 2012

OBSAH – LEDEN 2012

Humorné historky ostrav. kaktusářů	2
Z literatury	3
Recenze	6
Poznámkový notes 2011 - 3.	7
Z naší činnosti	13
Obrázky z Mikulášské schůze 2010	14
Obrázky našich členů	15
Informace	15

OBSAH – ÚNOR 2012

Obrázky našich členů	18
Informace	18
Z literatury	19
Z kapsáře starého kaktusáře - 29.	21
Poznámkový notes 2011 - 4.	24
Výzva fotografům	31

OBSAH – BŘEZEN 2012

Usnesení	34
Z literatury	35
Drobničky	37
Z kapsáře starého kaktusáře - 30.	37
Kipengere range, Tanzanie	38
Poznámkový notes 2011 - 5.	40
Opustil naše řady (Jan Spál)	45
Vzpomínka na Hans Tilla	46
Z naší činnosti	47
Informace	47

OBSAH – DUBEN 2012

Z naší činnosti	50
Obrázky našich členů	50
Z literatury	51
Z kapsáře starého kaktusáře - 31.	53
Uvěznění na Termas Fiambala	54
40 let KK Frýdek-Místek	57
Opustil naše řady (Jaroslav Žwak)	60
Fotoalbum členů KK Frýdek-Místek	61
Informace	63
Jak jste dopadli se zimováním kaktusů?	63

OBSAH – KVĚTEN 2012

Z naší činnosti	66
Obrázky našich členů	66
Z literatury	67
Rod <i>Austrocactus</i> Br. & R.	69
Naši jubilanti	74
Výsevy kaktusů	76
Fotoalbum členů KK Frýdek-Místek – II.	78
Informace	79

OBSAH – ČERVEN 2012

Z naší činnosti	82
Obrázky našich členů	82
Z literatury	83

Rod <i>Austrocactus</i> Br. & R. - 2. část	85
Zájezd na Slovensko	88
Naši jubilanti	94
Informace	95
Důležité upozornění !	95
Nabídka, poptávka	95

OBSAH – ZÁŘÍ 2012

Klub kaktusářů v Ostravě	98
Z literatury	99
Vyprávějí si také kaktusy ?	101
Výskyt rodu <i>Wigginsia</i> na lokalitách	102
Kolumbijské wigginsie	105
Výstava kaktusů 2012	106
Pobeskydí 2012	107
Opustil naše řady	108
Notokaktusy na Ostravsku	110
Z naší činnosti	111
Obrázky našich členů	111
Informace	111

OBSAH – ŘÍJEN 2012

Aloe východní Etiopie	114
Z literatury	117
Drobničky	119
Setkání notofilů v Ostravě	120
Valná hromada SČSPKS	122
U slovenských kaktusářů	125
Obrázky našich členů	126
Informace	127

OBSAH – LISTOPAD 2012

Z naší činnosti	130
Krádeže kaktusů nepřestávají	130
Obrázky našich členů	130
Z literatury	131
Drobničky	133
Zápis o jednání řádné Valné hromady	134
<i>Manfreda maculosa</i>	137
Vykvetla <i>Yucca baccata</i>	138
40 let KK Frýdek-Místek	140
Naši jubilanti	142
Informace	143
Důležité upozornění !	143

OBSAH – PROSINEC 2012

Z naší činnosti	146
Obrázky našich členů	146
Informace	146
Z literatury	147
Drobničky	149
50 let KK v Ostravě - Porubě	149
Konec světa podle Mayů	156
Naši jubilanti	157
Jak jsem si přisedl ke kaktusům	158
Obsah ročníku 2012	159
Titulní strany Ostníku 2012	160

Titulní strany Ostníku 2012

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 406.
Ročník 41.
Leden 2012

Cereus hildmannianus subsp. *uruguayanus* (R.Kiesling) N.P.Taylor
BRASÍLIE, CALPAJO DE PEDRA ITAHO KL 31.1.2011

leden

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 407.
Ročník 41.
Únor 2012

Echinocereus rectispinus Peebles, Am. Journ. Bot. 25: 676, 1938.

únor

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 408.
Ročník 41.
Březen 2012

Copiapoa cinerea (Phil.) Britton & Rose - Cactaceae 3: 86, 1922.
10 km od Taltal (foto KL 5. 1. 2012)

březen

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 409.
Ročník 41.
Duben 2012

Lobivia Auerichii Frič, Arg. Questa del Obisato (foto KL 12.1.2012)

duben

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 410.
Ročník 41.
Květen 2012

Austrocactus patagonicus, mezi Misas Geotécnicas a Misas Gonzales

květen

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 411.
Ročník 41.
Červen 2012

Sřevičník pantoflíček *Cypripedium calceolus* L., Krčmaň 11. 5. 2012

červen

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 412.
Ročník 41.
Září 2012

Frailea asterioides Wedd., Repert. Spec. Nov. Rogni Veg. 42: 6, 1837.

září

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 413.
Ročník 41.
Říjen 2012

Copiapoa izal Diels - Kaktusen Sukk. 31: 386, 1980. (foto: Král Lumír)

říjen

Časopis Klubu kaktusářů v Ostravě

Číslo 414.
Ročník 41.
Listopad 2012

Lobivia farnatimensis Br. & R., Cactaceae 4: 286, 1923. (foto: Frýdl)

listopad